

[Arnth Jensen.]

les. Men jeg betragter, som sagt, Paragraffens trods dens Affattelse som givet for Skolen og Befolkningens Skyld. Jeg takker altsaa den højtærede Minister for det klare Ja, han udtalte fra sin Plads.

Om Kredsstyrelsen skal jeg ikke sige meget. Vi gav under Udvalgsbehandlingen i Fjor, og jeg tror ogsaa her i Tinget, Udtryk for, at vi havde kunnet tænke os en Skoledirektion for hele Amtskredsen, saaledes som det ogsaa er bestemt her i Lovforslaget. Direktionens Sammensætning af 5 Medlemmer med Amtmanden som Formand og en af Amtets Provster, valgt af Undervisningsministeren, og 3 læge Medlemmer, valgt af Amdsraadet, har vi intet at indvende imod. Jeg ser ogsaa her den Linie gennemført, at de læge Medlemmer er i Overtaal, og det finder jeg fuldstændig berettiget.

Den ærede socialdemokratiske Ordfører mente, at det var en Forbedring, at Provsten ikke var forretningsførende Medlem, men at det blev Amtmanden. Jeg tror, at det er Hip som Hap, hvem der er Forretningsfører. Det, der for os er det afgørende, er, at Provsten er Medlem af Direktionen, og dernæst de Beføjelser, der er tillagt Direktionen og dens Medlemmer. Der er dog en lille Ting her, jeg ikke kan forstaa, og det er, at Direktionen absolut skal godkende Kontrakter om Forpagtning af Skolelodder. Jeg havde dog troet, at den højtærede Minister, der holder saa stærkt paa kommunalt Selvstyre, vilde have sagt, at saadanne Smaatterier skal Direktionen ikke befatte sig med, det kan Sogneraadet meget bedre afgøre.

Det nye i Kredsstyrelsen er Amtsskolekonsulenten. Jeg har tidligere gjort Rede for vor Stilling til disse Amtsskolekonsulenter, og jeg tror fremdeles, at den største Ulykke, der kunde times vor Skole og Lærerstand, vilde være, hvis man fra et Skolestyre, hvilende hos Folket, gik over til et Fagstyre, saaledes at det blev Fagmænd, der kom til at regere. Lige som det i den frie Skole er Skolekredsen, der paa Forhaand præger Skolen, er det i den offentlige Skole Læreren, der præger den, det er ham eller hende, der giver Skolen Liv og Aand. Det er Forældrene, som bør give Rammen, men det er Læreren, der skal skabe Billedet, og paa hans Dygtighed og Personlighed beror det, om Billedet bliver godt eller daarligt. Men ligesom en Kunstner kun kan skabe et virkeligt Kunstværk ved i fuld Frihed at lægge sig selv ind i det, vil en Lærer aldrig kunne

skabe Skolen for Livet, hvis snærende Baand skal hindre ham.

Derfor maa baade Forældre og højere Skolemyndigheder være varsomme med at gribe ind i selve Lærerens Arbejdsmaade, det gavner vist yderst sjældent, medens det tidt kan volde stor Skade. Læreren kan maaske rent automatisk lære en Metode, men er han selv ikke helt og fuldt med i Metoden, giver det en død Undervisning, og saa er Metodens Teknik spildte Ord paa Ballelars.

Jeg har af disse Grunde set ikke saa lidt skeptisk paa det saakaldte vejledende pædagogiske Tilsyn, det ved den højtærede Minister, og det ved ærede Medlemmer i denne Sal. Jeg vil ikke benægte, at en Lærer kan lære — det kan man saa længe man lever —, men jeg tror, at kun den, der ønsker at lære, har nogen virkelig Nytte af Vejledning. Derfor tror jeg ikke, at en Vejleder eller en Konsulent, som er paa tvunget, vil faa den Betydning, som mange tillægger ham, navnlig ikke, hvis han tillige er udstyret med Inspektørmyndighed. Derimod tror jeg, at en Vejledning og Raadgivning vil kunne faa Betydning, naar der anmodes om den, og en saadan Vejledning erklærede vort Parti sig rede til at gaa med til at gennemføre lovmæssigt baade for Lærerne og for Befolkningen, og jeg maa sige, at den Form, som Paragrafferne om Amtsskolekonsulenten, §§ 17—20, har faaet, kan vi tiltræde.

Det er rigtigt, hvad den højtærede Minister udtalte, at det bliver ikke nogen Embedsmand, det bliver ingen Inspektør, men det bliver, hvis de forstaaer deres Gerning — og det vil jeg haabe, de gør, ellers maa man trøste sig med, at de jo kun er udnævnt for 6 Aar —, Hjælpere for Befolkningen og Lærerne. § 18, Stk. 2, gør denne Konsulent til — som en af mine Kolleger og Meningsfæller i dette høje Ting har udtrykt det — den danske Konsulent, den, efter hvem der sendes Bud, naar man trænger til Vejledning. Jeg mener, jeg har forstaaet Paragraffen rigtigt, naar jeg siger, at naar der staaer, at han besøger Skolerne efter Anmodning af Skolemyndighederne, ligger der ikke heri skjult, at der f. Eks. gives ham en generel Bemyndigelse til at besøge Skolerne paa Omgang, men at det virkelig er Mening, at han anmodes enten af Direktionen, af Kommunalbestyrelsen, af Skolekommissionen eller af Læreren. Da jeg ved, der hersker lidt Uklarhed angaaende dette Punkt, vil jeg ogsaa gerne bede den højtærede Minister udtale sig derom. (Undervisningsministeren [Borg-